

*Гібадуллін Олексій Володимирович,
аспірант кафедри економічної політики та менеджменту,
Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Харків
ORCID 0000-0002-8574-7941*

УДК 351.82

doi: 10.34213/ap.19.01.11

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Розглянуто питання, пов'язані з особливостями визначення та функціонування механізмів державного регулювання інноваційного розвитку торгово-промислової сфери економіки України. Узагальнено поєднання механізмів, методів та інструментів державного регулювання у цій сфері. Спираючись на загальноприйняту класифікацію механізмів державного регулювання як механізмів державного регулювання інноваційного розвитку торгово-промислової сфери економіки України, запропоновано виокремити наступні: нормативно-правовий, адміністративний, економічний, соціальний, інформаційний, які, в свою чергу, узагальнено в комплексний механізм державного регулювання інноваційного розвитку торгово-промислової сфери економіки України.

Ключові слова: механізми державного регулювання, інновації, інноваційний розвиток, торгово-промислова сфера, розвиток торгово-промислової сфери.

Постановка проблеми. Економіка України дедалі більше інтегрується у світовий економічний простір. Ознаки глобалізації проявляються у розширенні присутності міжнародного капіталу, міжнародних коопераційних зв'язках та торгівлі товарами та послугами, зміні виробничих процесів та технологічних циклів, впровадженні нових підходів та принципів управління операційними процесами на підприємствах. Сучасні умови глобального середовища вимагають від вітчизняного виробника максимізувати ефективність використання всіх видів ресурсів, підвищувати операційну ефективність виробничого процесу, створювати наукоємний та конкурентоспроможний продукт.

Для розуміння законів функціонування та розвитку торгово-промислової сфери, перспектив та напрямків, що очікують підприємства цієї сфери на світових ринках, особливостей інноваційного розвитку, набуває об'єктивності питання ідентифікації та узагальнення понятійного апарату про підприємства торгово-промислової сфери, що б узгоджувався як з вітчизняними підходами до аналізу та класифікації, так і з практиками аналізу, що прийняті у економічно розвинутих країнах.

Враховуючи, що до підприємств торгово-промислової сфери економіки належать найбільш передові, технологічні підприємства, які мають можливість виходу та виходять зі своїм продуктом на міжнародний ринок, за своєю специфікою та характером своїх економічно-виробничих відносин розуміють за якими законами працює цей ринок, мають стабі міжнародні коопераційні зв'язки, важко переоцінити їх значення для національної економіки та вплив у формуванні валового внутрішнього продукту. Тому питання державного регулювання інноваційного розвитку підприємств саме цієї сфери набуває неабиякого значення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемами дослідження науково-теоретичних засад державного регулювання розвитком економіки та інноваційним розвитком займалися такі вчені, як В. Бакуменко, В. Бодров, В. Гаєць, Ю. Ковбасюк, М. Корецький, М. Латинін, С. Онишко, А. Чужно, З. Юринєць та ін. [6–11].

© Гібадуллін О. В., 2019

Значний внесок у дослідження проблем розвитку механізмів державного регулювання та ролі конкуренції в ньому присвячено праці О. Амосова, В. Бакуменка, В. Воротіна, І. Заславської, Ю. Капітанея, В. Корженка, О. Коротич, В. Князева, М. Латиніна, Т. Лозинської, О. Могильного, Н. Нижник, О. Оболенського, Г. Одинцової, О. Рогової, Ю. Шарова та ін. [6-11].

Багато уваги в роботах вітчизняних і закордонних учених присвячено класифікації та визначенню понять окремих галузей народного господарства, визначенню принципів функціонування механізмів державного регулювання національної економіки та окремих галузей господарювання, але досі відкритим є питання визначення особливостей та понятійного апарату, який би детально описував та класифікував механізми державного регулювання у торгово-промисловій сфері економіки та механізми державного регулювання інноваційного розвитку торгово-промислової сфери економіки України, як окрему одиницю народного господарства.

Сучасний стан функціонування механізмів державного регулювання щодо підприємств торгово-промислової сфери економіки України показує практично повну відсутність уваги з боку держави до підприємств цієї значущої сфери.

Формулювання мети статті (постановка завдання). Метою дослідження є визначення механізмів державного регулювання діяльності торгово-промислової сфери економіки України, а також особливостей функціонування механізмів державного регулювання інноваційного розвитку торгово-промислової сфери економіки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. В масштабі національної економіки, інноваційний розвиток підприємств торгово-промислової сфери – це процес структурних перетворень національної економіки, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробника на внутрішньому та зовнішньому ринках та валового внутрішнього продукту, що прямо впливає на зростання добробуту суспільства.

Держава, як суб'єкт економічних відносин, має найширші компетенції та можливості, щодо створення сприятливих умов для започаткування і здійснення комерційної діяльності. Від ефективної економічної політики державного управління залежить можливість формування сприятливого та передбачуваного правового поля для розвитку вітчизняних підприємств, що у свою чергу є невід'ємним компонентом соціально-економічного розвитку та економічної безпеки держави. Враховуючи, що історія і сучасні тенденції розвитку світової економіки вказують нам на постійне зростання значущості підприємств торгово-промислової сфери для національної економіки, саме держава, враховуючи свої можливості, повинна виступити гарантом та регулятором діяльності для підприємств цієї сфери.

Державне регулювання полягає у встановленні державою загальних правил поведінки (діяльності) учасників суспільних відносин і їх коригуванні залежно від умов, які змінюються [7]. Для виконання своїх функцій та завдань держава використовує різноманітні важелі та інструменти державного регулювання, щодо визначення напрямку, мети, послідовності впливу, засобів регулювання та порядку моніторингу функціонування та діяльності процесів – механізмів регулювання. Категорія “механізм” у “Короткому економічному словнику” визначена як послідовність станів, процесів, які визначають собою які-небудь дії, явища; система, пристрій, який визначає порядок якогонебудь виду діяльності [5]. В системі управління механізм регулювання — це

сукупність функцій, етапів і послідовних процедур регуляторного впливу на організаційну систему, що супроводжується досягненням певного результату цього впливу, який може бути зіставлений з індикаторами-показниками для визначення рівня досягнення управлінських (програмних) цілей функціонування системи [9].

Залежно від того, які саме проблеми і як вирішуються із застосуванням конкретного державного механізму регулювання, він може бути складним (комплексним) і включати в себе декілька самостійних механізмів. Комплексний механізм державного регулювання є сукупністю дії складно організованої, впорядкованої цілісності, об'єднаних різними зв'язками. До елементів комплексного механізму державного регулювання, враховуючи загальноприйнятту класифікацією належать: нормативно-правові механізми, адміністративні, організаційно-економічні, суспільно-психологічні [6].

Враховуючи основну мету формування механізмів державного регулювання – визначення напрямку, мети, послідовності впливу, засобів регулювання та порядку моніторингу функціонування та діяльності процесів, метою механізмів державного регулювання торгово-промислової сфери економіки України є визначення тих методів, важелів та інструментів державного регулювання, а також способів їх застосування, що будуть мати стимулюючий вплив на прискорений розвиток торгово-промислової сфери, як сфери, що має продукти чи послуги з високою часткою доданої вартості, високотехнологічну та інноваційної продукцію, що має високу конкурентоспроможність на існуючих та потенційних зовнішніх ринках збуту.

Враховуючи особливості роботи підприємств торгово-промислової сфери, специфіку їх ринків збуту та продуктів, можливості для встановлення та зміцнення міжнародних економічних зав'язків, основними цілями, при формуванні механізму державного регулювання інноваційним розвитком торгово-промислової сфери економіки України, відповідно є:

- сприяння підвищенню рівня міжнародної конкурентоспроможності продукції на основі впровадження інновацій;
- збільшення частки доданої вартості в експортній продукції;
- створення передумов для акумуляції підприємствами коштів інвестиційного призначення, зокрема за рахунок прибутку;
- заохочення до залучення іноземних інвестицій як важливого фактора підвищення фінансових можливостей вітчизняних підприємств;
- спрощення процедур зовнішньоекономічних операцій;
- мінімізація передумов і можливостей підприємств до зловживання стимулюючими засобами.

Узагальнене поєднання механізмів, методів та інструментів державного регулювання діяльності підприємств торгово-промислової сфери економіки України наведено в таблиці.

Аналізуючи наведені дані ми доходимо висновку, що саме комплексний механізм, комплексне поєднання існуючих механізмів, методів та інструментів державного регулювання, є узагальненою та необхідною особливістю практики державного регулювання процесами в торгово-промисловій сфері економіки та служить для досягнення основної мети державного регулювання – сталого добробуту суспільства.

Оцінюючи сучасний стан нормативно-правового механізму державного регулювання для підприємств торгово-промислової сфери економіки ми бачимо, що єдиний Закон України, що регулював діяльність подібних підприємств

втратав чинності ще в 2010 р., а отже не визначено й не узгоджено правові, економічні та організаційні засади функціонування подібних підприємств, не визначено роль держави як суб'єкта економічних відносин, який має найширші компетенції та можливості.

Таблиця

Взаємозв'язок механізмів, методів та інструментів державного регулювання

<i>Механізми державного регулювання</i>	<i>Методи державного регулювання</i>	<i>Інструменти державного регулювання (на теперішній час)</i>
Нормативно-правовий	Нормативно-правове регулювання діяльності	Конституція та закони України, нормативно-правові акти: – Господарський Кодекс України. – Закон України “Про інноваційну діяльність”
Адміністративний	Об'єктивна та чітка аналітична інформація Визначення пріоритетності напрямків розвитку та інновацій	Статистична та прогнозна інформація: – Стандартизація, сертифікація, ліцензування – Загальний класифікатор галузей народного господарства – Інноваційна Україна 2020: національна доповідь – Аналітичні довідки
Організаційно-економічний	Пільгове оподаткування Система державного замовлення Система державного кредитування	Державні та регіональні програми розвитку: – Стратегія сталого розвитку “Україна -2020” – Регіональні програми розвитку тощо
Соціально-психологічний	Заохочення створення додаткових робочих місць	– Господарський Кодекс України – Трудовий Кодекс України – Закон України “Про зайнятість населення” тощо
Інформаційний	Забезпечення вітчизняних підприємств інформацією для розвитку технологій, удосконалення виробничих процесів Поєднання теоретичної науки та практичного втілення при розробці нового продукту чи технологій	– Стандартизація та ліцензування – Реєстр патентів (Український інститут інтелектуальної власності) – Спільні програми підготовки фахівців тощо

Враховуючи, що підприємства торгово-промислової сфери економіки рік від року стають все більш впливові на національну економіку, постає питання у розробці та прийнятті відповідного Закону, який би враховував недоліки попереднього та відповідав сучасним тенденціям розвитку світової економіки, цільових Програм та Стратегій, які б відображали ідею раціональної взаємодії всіх учасників процесу.

Застосування інструментів економічного механізму державного регулювання діяльності, дозволило б підприємствам торгово-промислової сфери економіки України отримати додаткові ресурси для розвитку, при збереженні державного інтересу. Державі б це дало можливість розвивати більш технологічні напрямки народного господарства, попит на продукти яких є не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринках. А значить – додаткові валютні надходження до бюджету.

Адміністративний механізм, що спирається на силу державної влади та повинен втілювати у життя принципи економічної політики, визначати пріоритетність напрямків розвитку, не може працювати без об'єктивної та чіткої аналітичної інформації. В Україні на сьогодні повністю відсутня узагальнена аналітична інформація щодо результатів роботи підприємств торгово-промислової сфери економіки, як окремої сфери народного господарства. Облік та обробка даних іде за застарілими класифікаціями галузей. Накопичення та аналіз статистичної інформації дозволили б скорегувати пріоритетність напрямків економічного розвитку.

Соціальний механізм державного регулювання діяльності є основою суспільних інтересів. Одним з його інструментів є регулювання зайнятості населення. Враховуючи темпи зростання підприємств торгово-промислової сфери економіки, застосування цього механізму дозволило в державі отримати впевненість в створенні нових робочих місць, а підприємствам - наявний кваліфікований кадровий ресурс.

Інформаційний механізм державного регулювання забезпечує володіння інформацією і використання її в організації виробничого процесу. Враховуючи, що підприємства торгово-промислової сфери економіки мають потужний внутрішній ресурс для розвитку технологій, удосконалення виробничих процесів, користуються найбільш передовими світовими напрацюваннями у своїх видах діяльності, вони б, при грамотному використанні інформаційного механізму державного регулювання та створенню відповідних наукових баз, могли б стати технологічним локомотивом для вітчизняних виробників та приймати участь у формуванні програм підготовки фахівців.

Аналізуючи механізми державного регулювання інноваційного розвитку, можна дійти висновку, що протягом останніх років все більше уваги, з боку держави, приділяється питанню інновацій та інноваційного розвитку вітчизняних підприємств. З'являється усвідомлення, що досягнення стратегічної мети інтеграції держави до світового суспільства та інтенсифікація участі в сучасних інформаційних потоках повинно відбуватися шляхом комплексного поєднання ефективної державної інноваційної політики та ринкових методів управління за умов реалізації чіткого плану дій у сфері активізації інноваційної активності українських підприємств, нарощування кількісного та якісного складу власного інноваційного потенціалу.

Більш прикладним стає нормативно-правовий механізм державного регулювання інноваційного розвитку від Господарського кодексу України, гл. 34, статті 325–332 [1], яким визначені основи та шляхи нормативно-правового регулювання інноваційної діяльності, до низки законодавчих актів, що регламентують ті чи інші питання інноваційного розвитку. Закон України "Про інноваційну діяльність" [3] зазначає, що державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом:

- визначення і підтримки пріоритетних напрямків інноваційної діяльності державного, галузевого, регіонального та місцевого рівнів;
- формування й реалізації державних, галузевих, регіональних та місцевих програм;
- створення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки виконання інноваційних проектів;
- встановлення пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності;
- підтримки функціонування і розвитку сучасної інноваційної інфраструктури.

Проте а ні в Кодексі, а ні в Законі питання нормативно-правового регулювання інноваційного розвитку для підприємств саме торгово-промислової сфери економіки України майже не відображено та не конкретизовано.

Пріоритетність та напрямки інноваційного розвитку вітчизняного суспільства визначаються низкою програм “Стратегія 2020”, визначення та обґрунтування стратегічних напрямків розвитку України в умовах подальшої інтеграції у світовий економічний та науково-технологічний простір окреслено в доповіді Інноваційна Україна 2020 [4]. При аналізі адміністративного механізму державного регулювання ми знов спостерігаємо що про підприємства торгово-промислової сфери економіки, як високотехнологічної, конкурентоспроможної одиниці, яка значним чином впливає на вітчизняний валовий внутрішній продукт згадано тільки в контексті загальноприйнятих галузей промисловості та напрямків господарської діяльності. Тільки починає набирати оберти практика кластерів та технопарків, як інкубаторів для вітчизняного високотехнологічного виробника, фінансової та податкової підтримки, система грантів; практика поєднання зусиль наукового та технологічного потенціалу, програм навчальних закладів та реалій бізнесу.

Отже, при аналізі існуючих механізмів державного регулювання інноваційного розвитку економіки України, можна дійти висновку, що механізми державного регулювання інноваційного розвитку саме для підприємств торгово-промислової сфери економіки України достатньо не вивчені та не класифіковані.

Спираючись на загальноприйняту класифікацію механізмів державного регулювання припустимо, що механізмами державного регулювання інноваційного розвитку торгово-промислової сфери економіки України повинні бути:

- нормативно-правовий механізм – законодавчі акти, що мають на меті встановлення державою загальних правил поведінки (діяльності) учасників суспільних відносин і їх коригування залежно від умов, які змінюються, конкретно визначають права та обов’язки для учасників процесу: держави, з одного боку, та підприємств торгово-промислової сфери економіки – з іншого, які б враховували специфіку роботи саме цих підприємств;

- адміністративний механізм – визначення пріоритетності напрямків розвитку, об’єктивна та чітка аналітична інформація щодо перспектив роботи, систематизовані гарантії з боку держави. Удосконалена система накопичення та обробки прогнозованої інформації, задекларовані в окремій Стратегії напрямки розвитку саме торгово-промислової сфери, програми підтримки вітчизняного товаровиробника, практика протекціонізму при налагодженні збуту;

- економічний механізм – синергетичне поєднання державного та приватного капіталу для досягнення спільної мети – добробуту суспільства. Задекларована можливість залучення додаткових інвестицій на розвиток інновацій, як за рахунок власних коштів виробників, які б вивільнялися при пільговому оподаткуванні, так і за рахунок прозорої системи грантів та держзамовлення;

- соціальний механізм – оптимізація технологічного циклу оптимізує витрати на робочу силу з одного боку, а з іншого – дозволяє створювати додаткові робочі місця та розширювати виробництво, при конкурентоздатності продукту;

- інформаційний механізм – синергетичне поєднання теоретичної науки та практичного втілення при розробці нового продукту чи технологій, практична значущість спільно розроблених програм підготовки фахівців.

Згідно із Законом України “Про інноваційну діяльність”, головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку і використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції [3]. Узагальнена схема комплексного механізму державного регулювання інноваційного розвитку торгово-промислової сфери економіки України наведена на рисунку.

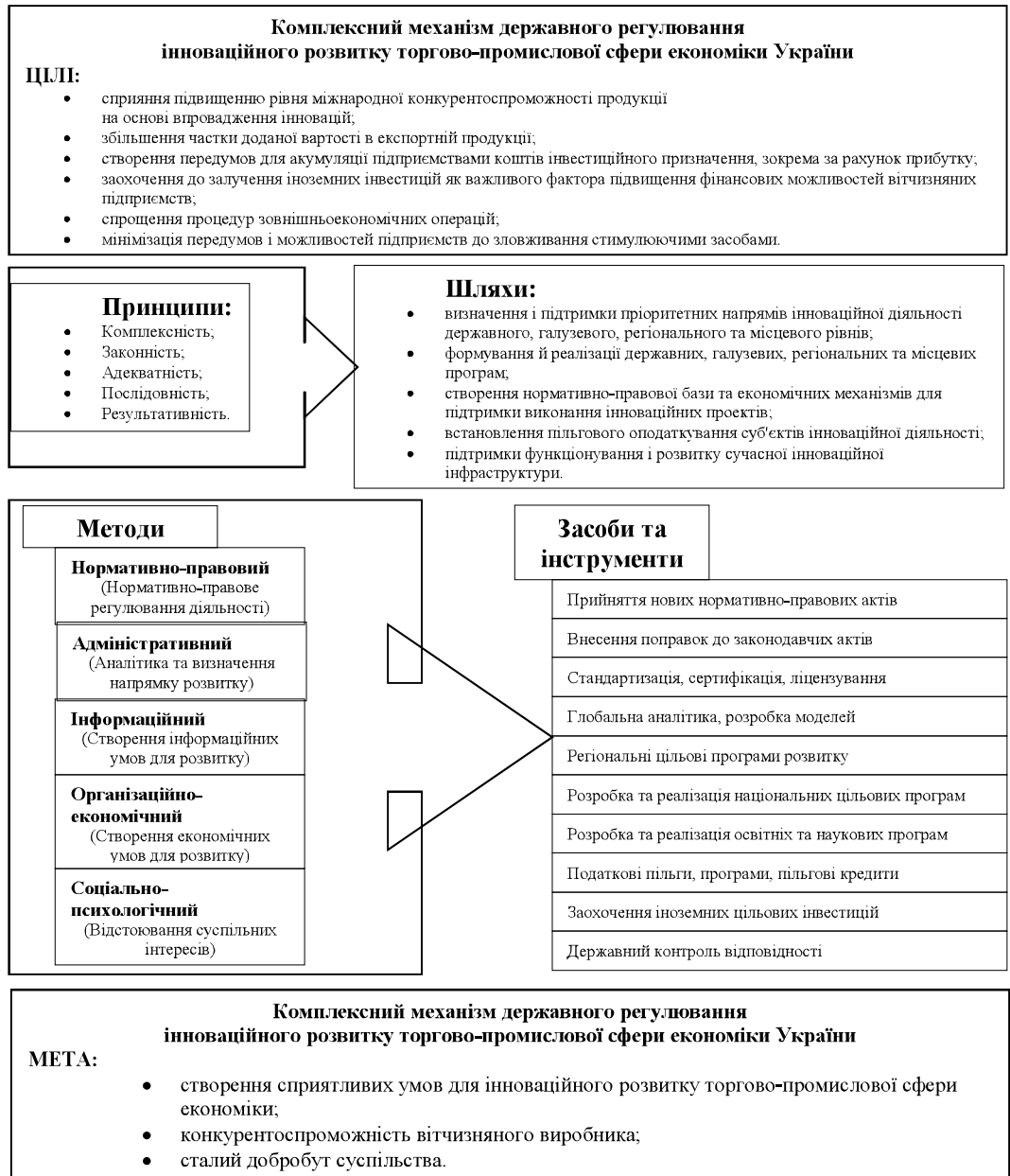

Рисунок. Схема комплексного механізму державного регулювання інноваційного розвитку торгово-промислової сфери економіки України

Висновки та перспективи подальших досліджень в зазначеному напрямі. Сьогодні необхідність вирішення проблем, пов'язаних з інноваційним розвитком економіки України та торгово-промислової сфери економіки, як однієї з провідних одиниць господарювання у економічному та технологічному аспекті, набуває особливого значення. Без здійснення державою рішучих кроків і дій у напрямку державного регулювання та стимулювання інноваційної діяльності ці питання залишаються невирішеними. Держава, як організатор і координатор структурних зрушень має створювати умови для активізації національного науково-технічного потенціалу й інноваційної діяльності, впровадження нових технологічних укладів, подолання розриву між наукою і виробництвом, забезпечення реального трансферу технологій.

Вивчивши регламентуючі документи ми дійшли висновку, що існуюча вітчизняна система класифікації галузей народного господарства не дає відповіді на питання, як саме працює торгово-промислова сфера економіки - сфера, що охоплює у собі пріоритетні галузі промисловості, різноманітні види діяльності, органічно пов'язані між собою.

Дослідивши сучасний стан функціонування механізмів державного регулювання щодо підприємств торгово-промислової сфери економіки ми визначили практично повну відсутність уваги з боку держави до підприємств цієї значущої сфери та запропонували низку рекомендацій щодо подальшої розробки механізмів державного регулювання.

При вивченні механізмів державного регулювання інноваційного розвитку ми бачимо більшу увагу та розуміння, що інновації є рушійною силою національної економіки, але практика застосування механізмів державного регулювання інноваційним розвитком для саме торгово-промислової сфери економіки перебуває тільки у початковому стані.

Враховуючи, що від ефективної економічної політики державного управління залежить можливість формування сприятливого та передбачуваного бізнес-клімату для розвитку вітчизняних підприємств, що у свою чергу є невід'ємним компонентом соціально-економічного розвитку та економічної безпеки держави, сучасні тенденції розвитку світової економіки та досвід провідних, економічно розвинутих країн, ми доходимо висновку, що саме держава, враховуючи свої можливості, повинна виступити гарантом та регулятором діяльності та інноваційного розвитку для підприємств торгово-промислової сфери економіки України.

Список використаних джерел

1. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (Редакція станом на 06.01.2018). URL: zakon.rada.gov.ua/go/436-15 (дата звернення: 15.03.2019).
2. Загальний класифікатор галузей народного господарства. URL: <http://www.uazakon.com/big/text771/pg1.htm> (дата звернення: 15.03.2019).
3. Про інноваційну діяльність : Закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 15.03.2019).
4. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця та ін. ; НАН України. Київ, 2015. 336 с.
5. Краткий экономический словарь / под ред. А. Н. Азрилияна. Москва : Институт новой экономики, 2001. 1088 с.
6. Ковбасюк Ю. В. Державне регулювання в умовах ринкової економіки. *Енциклопедія державного управління* : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 1: Теорія державного управління / наук.-ред. кол. : В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. С. 153–154.
7. Латинін М. А. Аграрний сектор економіки України: механізм державного регулювання : монографія. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2006. 320 с.

8. Онишко С. В. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку : монографія. Ірпінь : Нац. акад. ДПС України, 2004. 434 с.
9. Ткачова Н. М., Чернов С. О. Механізм державного регулювання інноваційного ринку в Україні. *Збірник наук. праць ДонДУУ, т. IV, серія "Державне управління процесами життєдіяльності і галузевого розвитку регіону"*. Донецьк, 2003. С. 162–168
10. Чухно А. А. Модернізація економіки та економічна теорія. *Економіка України*. 2012. № 9. С. 4–12.
11. Юринець З. В., Максимів Б. М. Інноваційна стратегія розвитку переробних підприємств України : монографія. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 203 с.

References

1. Economic Code of Ukraine 01.01.2003 № 436-IV (as of January 6, 2018) URL: zakon.rada.gov.ua/go/436-15.
2. General classifier of branches of the national economy. URL: <http://www.uazakon.com/big/text771/pg1.htm>.
3. On Innovation Activity: Zakon Ukrainy. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
4. Innovative Ukraine 2020: National Report. (2015). NAS of Ukraine. Kyiv [in Ukrainian].
5. Brief economic dictionary. (2001). A.N. Azryliyana (Ed.). Moscow: Institute of the New Economy [in Russian].
6. Kovbasyuk, Yu.V., Bakumenko, V.D. (2011). State regulation in the conditions of a market economy. *Encyclopedia of public administration*. (Vols. 1–8; Vol. 1). Nats. acad. state exercise under the President of Ukraine. Kyiv: NAPA, 153–154 [in Ukrainian].
7. Latinin, M.A. (2006). Agrarian Sector of Ukraine's Economy: Mechanism of State Regulation. Kharkiv: Magister [in Ukrainian].
8. Onyshko, S.V. (2004). Financial support of innovation development. Irpen: Nats. acad. DPS of Ukraine [in Ukrainian].
9. Tkacheva, N.M., Chernov, S.O. (2003). The mechanism of state regulation of the innovation market in Ukraine. *Sb. sci.pr DonNUU, vol. IV, series "State management of processes of vital activity and branch development of the region"*. Donetsk, 162–168 [in Ukrainian].
10. Chukhno, A.A. (2012). Modernization of Economics and Economic Theory. *Economy of Ukraine*, 9, 4–12 [in Ukrainian].
11. Yurinetz, Z.V., Maksimov, B.M. (2011). Innovative strategy of development of processing enterprises of Ukraine. Lviv: Publishing Center of Ivan Franko National University of Lviv [in Ukrainian].

Gibadullin A.V., Postgraduate Student of Economic Policy and Management Department, KRI NAPA, Kharkiv
ORCID 0000-0002-8574-7941

FUNCTIONAL FEATURES OF MECHANISMS FOR STATE REGULATION OF INNOVATIONAL DEVELOPMENT OF COMMERCE AND INDUSTRIAL SPHERE OF ECONOMY OF UKRAINE

The paper considers the issues related to the specificity of the definition and functioning of the mechanisms for the state regulation of the innovational development of the commercial and industrial sphere of the Ukrainian economy. Also, the combination of the mechanisms, methods and tools for the state regulation of that sphere has been generalized. The currently recognized point of view describes enterprises of that kind and the mechanisms for the state regulation of their activity and innovational development within the structures of the existing industrial classification, neglecting the commercial and industrial sphere as a separate significant unit of the economy. When forming the mechanisms for the state regulation of the innovational development of the commerce and industrial sphere of the economy of Ukraine, it is necessary to take into account the specificity of businesses' operation in commerce and industry, the features of their sales and commodity markets, their possibilities of establishing and strengthening of international economic ties, and their basic goals.

Evaluating the current functional condition of the mechanisms for the state regulation concerning the enterprises in the commercial and industrial sphere of the economy of Ukraine, one can note a practically total lack of attention on behalf of the state towards businesses of that important sphere. The state regulation lies in establishing by the state of certain general rules of conduct (activity) for the participants of social relations, and their correction depending on the changing conditions.

Based on the generally recognized classification of the mechanism for state regulation, the author emphasizes the following mechanisms for the state regulation of the innovational development of the commercial and industrial sphere of the Ukrainian economy: normative and legal, administrative, economic, social, information, which, in turn, are integrated into a complex mechanism for the state regulation of the innovational development of the commercial and industrial sphere of the economy of Ukraine.

Businesses of the commercial and industrial sphere of the domestic economy possess a profound scientific, technological, and economic potential; they have an opportunity to enter the international market with their own products. Due to their specific features and the nature of their economic and production relations, they understand the laws of the market operation. The significance of these businesses for the national economy and their impact on the formation of the GDP can hardly be overestimated. Therefore, the issue of the state regulation of the innovational development of businesses in the said sphere is going to gain topicality with every year to come.

Key words: mechanisms for state regulation, innovations, innovational development, commercial and industrial sphere, development of commercial and industrial sphere.

Надійшла до редакції 10.04.2019 р.